

УДК 371.134:355

Майборода А.О.

УМОВИ ФОРМУВАННЯ АКМЕОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

Проаналізовано сутність поняття «умова» з позицій філософії, психології, педагогіки, акмеології. Зміст фахових умов виокремлено на основі уточненого у процесі дослідницької роботи визначення «акмеологічна компетентність фахівця пожежної безпеки». Виявлено умови, що впливають на формування акмеологічної компетентності курсантів у процесі їхньої професійної підготовки у вищому навчальному закладі: педагогічні; психолого-акмеологічні; спеціальні. Сукупність визначених і обґрунтованих умов розподілено на групи і заціктовано увагу на специфічних характеристиках окремих із них. З'ясовано, що всі умови перебувають у системній залежності і взаємозв'язку. Обґрунтовано, що високий рівень сформованості акмеологічної компетентності курсантів залежить від упровадження таких умов у процес професійної підготовки майбутніх фахівців.

Ключові слова: акмеологічна компетентність, умови формування, компетентнісний, акмеологічний, технологічний підходи, фахівець пожежної безпеки, вищий навчальний заклад, професійна підготовка.

Постановка проблеми. Формування акмеологічної компетентності – цілеспрямований, тривалий за часом процес, успішність і реалізація якого залежить від змісту і характеру сукупності умов («умова» – обставина, від якої що-небудь залежить; обстановка, в якій будь-що відбувається). Термін «умова» як філософська категорія виражає відношення предмета до оточуючих його явищам, без яких він не може існувати. Умова представляє середовище, обстановку, в якій явище чи процес виникають, існують і розвиваються. Пізнавши закони природи, люди можуть створювати сприятливі і усувати несприятливі умови власної діяльності.

З точки зору психології, умова – це процес переходу знань, умінь, навичок у сферу індивідуальної суб'єктивної діяльності. При цьому формою організації умови виступають нові завдання, постановка вирішення життєво важливих проблемних ситуацій.

Педагогічна умова – це зовнішня обставина, що робить істотний вплив на протікання педагогічного процесу, свідомо сконструйоване педагогом (передбачає, але не гарантує певний результат процесу). До педагогічних умов відносяться ті, які свідомо створюються в навчально-виховному процесі і які повинні створювати більш ефективне формування і проходження необхідного процесу. Ґрунтовно підготовлені педагогічні умови ведуть до більш високих результатів.

У акмеології умовами (акмеологічними) називаються значимі обставини, від яких залежить досягнення високого рівня прогресивного розвитку зрілої особистості і особливо професіоналізму особистості та діяльності [1; 2].

Н. Кузьміна розподіляє умови, які забезпечують просування особистості до вершин професійної діяльності на три групи. Об'єктивні умови представляють собою реальні умови середовища. Суб'єктивні умови відображають особистісні мотиви успішної професійної діяльності (спрямованість на отримання високих результатів, відповідальність за результати своєї діяльності та ін.). До об'єктивно-суб'єктивних умов відносять такі, що відображають певну організацію професійного середовища і способи дій, визначають продуктивність діяльності [3].

У процесі дослідження сукупності умов формування акмеологічної компетентності майбутніх фахівців пожежної безпеки використовувалось основне поняття запропоноване автором, а саме: *«комплексна характеристика курсанта вищого навчального закладу, що відображає сформованість акмеологічних мотивів, цінностей, знань, умінь, навичок, важливих особистісно-професійних якостей, забезпечує оволодіння способами саморозвитку, самовдосконалення для ефективного розв'язання складних завдань і непередбачуваних ситуацій в особистісній і професійній сферах життєдіяльності»* [4] а також на виділені та розроблені критерії акмеологічної компетентності майбутніх фахівців: мотиваційний (*сформованість мотивації на досягнення успіху, на саморозвиток і самовдосконалення та особистісно-професійних цінностей*); особистісний (*сформованість особистісно-професійних якостей, які дозволяють ефективно виконувати діяльність*); когнітивний (*сформованість акмеологічних знань та шляхів і способів їх поповнення*); діяльнісний (*сформованість сукупності умінь саморозвитку і самовдосконалення, готовності використовувати акмеологічні методи, прийоми на шляху до особистісно-професійних вершин*) [4].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проведений аналіз свідчить про те, що особливе значення для формування акмеологічної компетентності майбутніх фахівців служби цивільного захисту у вищому навчальному закладі має обґрунтування, розробка, впровадження сукупності педагогічних умов, які забезпечать ефективний результат цього процесу. Вітчизняні та зарубіжні вчені підкреслюють, що дослідження професійної підготовки майбутніх фахівців здійснюється з позицій різних наукових підходів. Існування сукупності поглядів на вирішення цієї проблеми представило нам можливість вивчити основні положення теоретичних підходів і виділити найбільш суттєві щодо нашого дослідження. Так, одним із значущих було визначено компетентнісний підхід (А. Хуторський, В. Краєвський та ін.) [5]. В організації професійної освіти у вищому навчальному закладі він розглядається як методологічна основа, що передбачає забезпечення його суб'єктів необхідними теоретичними знаннями, цінностями, мотивами постійного саморозвитку і самовдосконалення; озброює теоретичними знаннями про шляхи їх використання в практичній професійній діяльності. Центральним поняттям цього підходу вважається «компетентність» (поєднання знань і здібностей, що дозволяють обґрунтовано говорити про якусь сферу та ефективно діяти в ній) [5]. Стає зрозумілим, що формування різних видів професійної компетентності, повинно забезпечуватися такими умовами як: інтеграція професійних і особистісних якостей фахівця, спрямованість на отримання знань і практичних навичок; цілеспрямоване застосування знань і навичок у прогнозуванні, плануванні, реалізації професійній діяльності; активізація розвитку особистісних здібностей у прагненні самореалізації вже в період навчання у вищому навчальному закладі. Такий підхід як акмеологічний (А. Деркач, Н. Кузьміна, В. Зазикін та ін.) [2; 3; 6] акцентує увагу на питаннях творчого розвитку особистості фахівця, підвищенні якості його професійної діяльності, продуктивності професійного розвитку, прагненні до постійного самовдосконалення і майстерності, досягнення високих результатів потенційних можливостей в діяльності. Технологічний підхід характеризується застосуванням поняття «технологія». Він передбачає розподіл процесів на: етапи, фази, операції, координацію, порядок і поступовість дій, спрямованих на досягнення результату діяльності (В. Беспалько, М. Кларін, Г. Селевко [7]). Стосовно предмета нашого дослідження такий підхід відкриває можливості для реалізації компетентнісного і акмеологічного підходів, про які вже йшлося, сприяє створенню нових умов для впровадження сучасних технологій підготовки майбутніх фахівців пожежної безпеки, оскільки виконання діяльності в небезпечних умовах потребує оволодіння курсантами знаннями ресурсів (внутрішніх і зовнішніх), умінь об'єктивно їх оцінювати та використовувати, сучасними методами й технологіями (інформаційними, комунікативними, конструкторськими, проектувальними та ін.) професійної діяльності. У процесі професійної підготовки, що базується на визначених теоретичних підходах,

розвивається особистість майбутнього фахівця, враховуються її індивідуальні особливості, формуються духовні та моральні цінності, розвиваються творчі здібності, уміння будувати стосунки в колективі; творчо переосмислювати дійсність [8].

Мета статті. Визначити та обґрунтувати сукупність умов формування акмеологічної компетентності майбутніх фахівців пожежної безпеки у процесі професійної підготовки.

Виклад основного матеріалу. Щоб обґрунтувати сукупність умов формування акмеологічної компетентності майбутніх фахівців у процесі професійної підготовки необхідно: по-перше, вивчити сутність наукових підходів до процесу професійної підготовки майбутніх фахівців і виділити найбільш характерні тенденції стимулюючи розвиток досліджуваного процесу; по-друге, проаналізувати існуючий досвід в освітній практиці щодо формування компетентностей фахівців, а також власний набутий досвід освітньої роботи у вищому навчальному закладі; по-третє, виявити розвиваючий потенціал умов, які досліджувались і відібрати найбільш оптимальні з них.

На підставі узагальнення результатів теоретичних доробок науковців, встановлено, що *формування акмеологічної компетентності* – складний цілеспрямований, тривалий, керований процес, який характеризується переорієнтацією курсантів на сприйняття себе як суб'єкта діяльності, набуттям значимого статусу в соціальній групі (взвод, курс), виявленням власної точки зору щодо постійного саморозвитку, самовдосконалення в освітньому та професійному середовищі (О. Бодальов, А. Деркач, В. Лозова, В. Маркіна, І. Підласий, С. Пожарський, М. Фіцула та ін), успішність і реалізація якого залежить від змісту й характеру сукупності умов, які створено у ВНЗ, і способів його реалізації (Ю. Артемов, Д. Банникова, І. Добринін, Г. Коваленко, С. Макаров, А. Субачова та ін.) [8].

Дослідження умов досягнення високої результативності професійної та особистісної діяльності має акмеологічний сенс і припускає пояснення з позицій акмеологічної науки. Такими умовами, на наш погляд, виступають: орієнтація на реалізацію акмеологічної компетентності в період ранньої стадії зрілості (17–23 рр.); розробка та облік специфіки, структури, змісту, побудови моделі процесу формування такої компетентності; актуалізація прагнення майбутнього фахівця до вершин професійної діяльності, до оволодіння майстерністю; організація засобів, методів, факторів акмеологічного впливу; створення акмесередовище; сформованість еталонних рівнів акмеологічної компетентності, особистісно-професійних характеристик майбутнього фахівця; активізація професійного саморозвитку особистості, відносин, механізмів самомотивації, самооцінки, самоконтролю; визначення засобів і способів розвитку акмеологічної компетентності.

На засадах технологічного підходу, головними критеріями якого називають ефективність і результативність, у процесі професійної підготовки фахівців передбачається інструментальне управління цим процесом. Зазначені умови гарантують досягнення поставлених завдань, відкривають можливості для проектувального освоєння різних аспектів (дидактичного, виховного, соціального); дозволяють передбачити з більшою визначеністю результати процесу; дають можливість суворо дотримуватися етапів виконання діяльності; передбачають вибір сукупності найбільш ефективних ресурсів, методів, операцій, технік досягнення поставленої мети. Виходячи зі сказаного, можна виділити основні умови, які диктує цей підхід щодо процесу формування акмеологічної компетентності: забезпечення можливостей комплексно вирішувати проблеми, оптимальне використання ресурсів, вибір найбільш ефективних способів розв'язання проблеми; розробка нових технологій; визначення доцільності, оптимальності окремих технологічних елементів; комплексність усіх методичних засобів та адекватність їхнього змісту професійній підготовці фахівців.

Виявлення та обґрунтування умов формування акмеологічної компетентності майбутніх фахівців пожежної безпеки передбачало також і вивчення професійної підготовки фахівців. Дане дослідження відбувалося за використання методів наукового дослідження: спостереження (прямого і непрямого), бесіди, вивчення навчально-методичної документації, результатів навчання, стажування у практичних підрозділах,

виховної, соціально-психологічної роботи, що проводилась у начальному закладі. У результаті теоретичного аналізу та експериментальної роботи, нами було визначено й обґрунтовано сукупність умов формування акмеологічної компетентності у курсантів. Зупинимося на характеристиці визначених умов [8].

Стимулювання акмеологічної мотивації, особистісного розвитку курсантів. За цією умовою здійснюється розвиток мотивації на самостійну роботу, активність, спрямованість на досягнення цілей, самовдосконалення, на творчість та продуктивну реалізацію професійних завдань. Вона сприяє розвитку професійно важливих якостей, ціннісних орієнтацій особистості; умінь і навичок саморегуляції, фізичних і емоційних станів. розвиток професійно важливих якостей, ціннісних орієнтацій особистості; умінь і навичок саморегуляції, фізичних і емоційних станів, узгодженості командних дій; самооцінки можливостей курсантів.

Ознайомлення з необхідними знаннями акмеологічного змісту. Ця умова являє собою сукупність обставин освітнього процесу, що сприяють забезпеченню вивчення загально-професійних дисциплін на основі компетентнісного, акмеологічного підходів; формування загальних професійних компетентностей, що виражають специфіку діяльності курсантів як здатності і готовності до успішного оволодіння і виконання професійної діяльності. Особлива увага в змісті даної умови відводиться переорієнтації навчальних дисциплін (психологія в екстремальних умовах, управління та ін.) та формуванню акмеологічних знань, на основі яких розвиваються акмеологічні вміння.

Оволодіння спеціальними способами акмеологічної діяльності. Така умова має сприяти набуттю навичок використання методів і технологій формування акмеологічної компетентності курсантів; способів розробки акмеологічної моделі формування саморозвитку позитивних особистісних якостей і станів, які сприяють протистоянню стрес-факторам і екстремальним умовам (готовність до виправданого ризику при рятуванні людей, до дій в небезпечних ситуаціях; навичок швидкого виконання дій; адекватної оцінки своїх сил і можливостей і т. ін.); методів самодіагностики, методів вивчення чинників професійної діяльності в особливих та надзвичайних ситуаціях, прийомів профілактики професійної деформації особистості, використання психолого-педагогічних, акмеологічних, інформаційних технологій, що дозволяють забезпечити високі рівні професійної та особистісної мотивації; самопізнання, самоконтролю, саморегуляції.

Створення акмеологічного супроводу процесу формування акмеологічної компетентності. Розробка та використання в навчально-виховному процесі акмесупроводу (методичних рекомендацій, навчальних посібників, тренінгів). Підбір та розробка психолого-педагогічного інструментарію, методик для діагностики та покращення акмеологічних характеристик (акмемотивації, акмеспрямованості, акмепозиції). Також обов'язковим вважаємо організація акмеологічної школи для курсантів та викладачів із метою розширення і поповнення акмезнань формування акмеумінь і акменавичок. Важливим для подальшої реалізації даної умови вважається створення сучасних електронних навчально-методичних матеріалів акмеологічного змісту. Здійснення виховної роботи, спрямованої на підтримку процесу самовиховання з позицій зазначеної умови потребує формування інваріантних акмеологічних якостей: витривалості, стриманості, порядності, впевненості, особистісного самовизначення, встановлення оптимальних міжособистісних відносин.

Виявлення та усвідомлення специфіки майбутньої професійної діяльності працівників служби цивільного захисту (спеціального воєнізованого формування, на яке покладається проведення пошукових аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт у разі виникнення надзвичайних ситуацій техногенного, природного та військового характеру, участь у заходах територіальної оборони, а також міжнародних рятувальних та інших гуманітарних операціях). Така умова сприяє постійному використанню інформації щодо сутності і змін професійної діяльності фахівців пожежної безпеки. Оскільки вона пов'язана з виконанням відповідальних завдань: забезпечення постійної готовності сил і засобів цивільного захисту до ліквідації надзвичайних ситуацій, пожеж та їх наслідків,

проведення невідкладних робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій гасіння пожеж і організація життєзабезпечення постраждалого населення; надання з використанням спеціальних аварійно-рятувальних засобів оперативної індивідуальної допомоги громадянам (населенню). Основними характеристиками такої діяльності вчені називають: незвичність обставин, напруга, тривога, розгубленість, страх, що порушують перебіг психічних процесів і перешкоджають мобілізації сил на досягнення мети [9]. Діяльність «пожежників» у надзвичайних умовах залежить від рівня їх свідомості, майстерності, а також від отриманих вражень і сприйняття невдач і втрат (оскільки вона виконується в різний час доби), що негативно впливає на психіку людини [10]. Небезпека переоцінити свої можливості, можливість отримати травми, поранення, або загинути. Поряд з небезпекою варто відзначити несподіваність, раптовість, вплив різних звуків, шуму та ін. [11].

За допомогою спостережень (прямого й опосередкованого), бесід, вивчення навчально-методичної документації, порівняльного аналізу, що здійснювалися у процесі викладання і вивчення курсантами навчальних дисциплін гуманітарного циклу «Психологія», «Психологія діяльності в особливих умовах», «Соціальна психологія», професійно-орієнтованої дисципліни «Робота з персоналом в органах і підрозділах цивільного захисту»; стажування у практичних підрозділах; проведення виховної і соціально-психологічної роботи, виявлено та розглянуто умови – обставини, які впливають на протікання процесу формування акмеологічної компетентності курсантів. Серед них виділено наступні групи умов: *педагогічні* (впровадження акмеологічного, компетентнісного, технологічного підходів у навчально-виховний процес, сприяння розвитку акмеологічності освітнього середовища, акмеологічна орієнтація навчальних дисциплін гуманітарного і професійного спрямування; стимулювання та поетапний розвиток особистісно-професійних характеристик курсантів, впровадження педагогічних і акмеологічних технологій, методів, прийомів); *психолого-акмеологічні* (врахування особливостей періоду ранньої зрілості, створення системи зв'язків і відносин смислової сфери (ставлення до себе, до засобів діяльності, до оточення); *спеціальні* – врахування специфіки майбутньої професійної діяльності.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Таким чином, розробка сукупності умов сприяла їх класифікації на групи (відокремлення специфічних характеристик окремих з них, дало можливість з'ясувати, що всі умови перебувають у системній залежності і взаємозв'язку. Можна стверджувати, що високий рівень сформованості акмеологічної компетентності курсантів буде залежати від упровадження таких умов у процес професійної підготовки майбутніх фахівців.

Список використаної літератури

1. Волкова С. В. Акмеологические факторы профессионального становления курсанта противопожарной службы : дис. ... канд. психол. наук. – М., 2006 – 214 с.
2. Деркач А. А. Акмеология: уч. пособие / А. А. Деркач, В. Г. Зазыкин. – СПб: Питер, 2003. – 166 с.
3. Кузьмина Н. В. Методология системных исследований / Н. В. Кузьмина. – Л., 1980. – 172 с.
4. Майборода А. О. Педагогічні умови формування акмеологічної компетентності курсантів / А. О. Майборода // Підвищення якості освіти і розвиток професіоналізму в умовах сучасних соціально-економічних змін: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Україна – Болгарія, 19–28 вер. 2012 р.). – Черкаси : Чабаненко, 2012. – С. 119–121.
5. Хуторской А. В. Определение общепредметного содержания и ключевых компетенций как характеристика нового подхода к конструированию образовательных стандартов: Доклад на Отделении философии образования и теоретической педагогики РАО 23.04.2002 / Интернет-журнал «Эйдос» : [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://eidos.ru/journal/2002/04231.htm>.
6. Зазыкин В. Г. Психолого-акмеологические основы деятельности специалиста в особых условиях : дис. ... д-ра психол. наук / В. Г. Зазыкин. – М. : РАГС, 1994. – 495 с.
7. Селевко Г. К. Энциклопедия образовательных технологий: в 2 т.; Т. 1. / Г. К. Селевко. – М. : НИИ школьных технологий, 2006. – 816 с.
8. Майборода А. О. Акмеологічні умови саморозвитку курсантів / А. О. Майборода // Науково-педагогічна спадщина О. А. Захаренка як джерело виховання молодого покоління: зб. матеріалів десятих Міжнар. ювілейних Захаренківських пед. читань (Черкаси, 2 лют. 2012 р.). – Черкаси: Вид-во ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2012. – С. 54–57.
9. Самонов А. П. Психологическая подготовка пожарных / А. П. Самонов. – М., 1982. – 80 с.

10. Самонов А. П. Психология для пожарных. Психологические основы подготовки пожарных к деятельности в экстремальных условиях / А. П. Самонов. – Пермь : ОНТЦ промышленной безопасности КРОМ-С, 1999. – 600 с.
11. Кандыбович С. Л. Психолого-акмеологические основы управленческой деятельности командира войск радиационной, химической и биологической защиты : дис. ... д-ра психол. наук / С. Л. Кандыбович. – М., 2000 – 312 с.

References

1. Volkova, S.V. (2006). *Akmeologichesky factors of professional formation of the cadet fire service* (PhD dissertation). Moscow: Shuya State Pedagogical University (in Russ.)
2. Derkach, A.A., Zazykin, V.G. (2003). *Akmeology: Uchebnoye posobiye* (Tutorial). SPb: Peter. (in Russ.)
3. Kuzmina, N. V. (1980). *Methodology of system studies*. L Leningrad: Leningrad State University (in Russ.)
4. Maiboroda, A. O. (2012). *Pedagogical conditions of formation of cadets competence acmeological. Pidvyshchennya yakosti osvity i rozvytok profesionalizmu v umovakh suchasnykh sotsial'no-ekonomichnykh zmin: materialy Mizhnar. nauk.-prakt. konf. (Ukrayina – Bolhariya) (Improving the quality of education and professional development in contemporary socio-economic changes): Intern materials. scientific-practic. Conf. (Ukraine – Bulgaria)*. Cherkasy: PP Chabanenko (in Ukr.)
5. Khutorskoy, A. V. (2002, april). *Determination of the overall objective content and core competencies as a characteristic of the new approach to the design of educational standards. Doklad na Otdelenii filosofii obrazovaniya i teoreticheskoy pedagogiki RAO (Report on the Department of philosophy of education and theoretical pedagogy RAO)* Retrieved from. Internet-zhurnal "Eydos" (Internet magazine "Eidos") <http://eidors.ru/journal/2002/04231.htm> (in Russ.)
6. Zazykin, V. G. (1994). *Psycho-akmeological bases of activity of the expert in special circumstances* (Doctor of Sciences dissertation). Moscow: RAGS (Russian Academy of State Service) (in Russ.)
7. Selevko, G. K. (2006). *Encyclopedia of Educational Technology*. Moscow: RI of school technologies (in Russ.)
8. Maiboroda, A. O. (2012). *Acmeological terms of self-cadets*. Naukovo-pedahohichna spadshchyna O. A. Zakharenka yak dzherelo vykhovannya molodoho pokolinnya: zb. materialiv desyatykh Mizhnar. yuvileynykh Zakharenkivs'kykh ped. chytan' (Scientific-pedagogical heritage A. Zakharenko as a source of education of the younger generation: Coll. materials tenth Intern. anniversary Zaharenkivskykh ped. readings). Cherkasy: Bohdan Khmelnytsky National University named at Cherkasy (in Ukr.)
9. Samonov, A. P. (1999). *Psychological preparation firefighters*. Moscow: Stroyizdat (in Russ.)
10. Samonov, A. P. (1999). *Psychology for firefighters. Psychological bases of training firefighters to work in extreme conditions*. Perm: ONTTS industrial safety chrome-C (in Russ.)
11. Kandybovich, S. L. (2000) *Psycho-akmeological bases of administrative activity commander chemical corps* (Doctor of Sciences dissertation). Moscow: RAGS (Russian Academy of State Service) (in Russ.)

Надійшла до редакції 30.05.2015.
Прийнята до публікації 07.10.2015.

Abstract. Mayboroda Artem. Conditions of formation of future fire safety specialists' acmeological competence in the process of professional training.

Introduction. The term "condition" as a philosophical category expresses the relation of the subject to its surrounding phenomena, without which it can't exist. A condition represents the environment, in which a phenomenon or a process arises, exists and develops. Having known laws of nature, people can create favorable and eliminate adverse conditions of their own activities. Formation of acmeological competence is a focused, long-time process, the performance and implementation of which depends on the content and character of a set of conditions.

Purpose is to identify and examine conditions – circumstances that influence the process of formation of future fire safety specialists' acmeological competence.

Methods. With the help of observations (direct and indirect), discussions, study of educational-and-methodical documentation, comparative analysis, which were carried out in the process of teaching and learning by students of Humanities subjects "Psychology", "Psychology of Activity in Special Conditions", "Social Psychology", professionally oriented discipline "Working with Staff in Organs and Departments of Civil Defense"; training in practical departments; conducting educational and social-and-psychological work.

Results. The essence of the concept "condition" from the standpoint of Philosophy, Psychology, Pedagogy, Acmeology is analysed. The content of these conditions is allocated on the basis of updated in the process of research definition of "fire safety specialist's acmeological competence".

Conditions affecting the formation of cadets' acmeological competence in the process of their professional training in higher educational establishments are discovered: pedagogical (introduction of acmeological, competence, technological approaches in the educational process, promoting of acmeological character of educational environment, acmeological orientation of Humanities subjects and subjects of professional orientation; stimulation and gradual development of cadets' personal-and-professional

characteristics, implementation of educational and acmeological technologies, methods and techniques); psychological-and-acmeological (taking into account specific features of the period of early adulthood, creation of a system of connections and relations of semantic sphere (attitude to themselves, to the means of activities and to the environment); special – taking into account the specificities of future professional activity. The set of the defined and grounded conditions is divided into groups. Much attention is focused on the specific characteristics of some of them. It is cleared out that all the conditions are in the systemic dependencies and interrelations.

Originality. Conditions – circumstances that affect the the process of formation of cadets' acmeological competence are revealed and discussed. Among them there are the following groups of conditions: pedagogical (introduction of acmeological, competence, technological approaches in the educational process, promoting of acmeological character of educational environment, acmeological orientation of Humanities subjects and subjects of professional orientation; stimulation and gradual development of cadets' personal-and-professional characteristics, implementation of educational and acmeological technologies, methods and techniques); psychological-and-acmeological (taking into account specific features of the period of early adulthood, creation of a system of connections and relations of semantic sphere (attitude to themselves, to the means of activities and to the environment); special – taking into account the specificities of future professional activity.

Conclusions and the author's concrete suggestions. A high level of formation of cadets' acmeological competence will depend on the implementation of these conditions in the process of future specialists' training.

Keywords: *acmeological competence, conditions of formation, introduction of acmeological, competence, technological approaches, the educational process of future, the process of future specialists' training, fire safety specialists'.*